

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 77:

Forslag til folketingsbeslutning om ret til deltid for forældre.

Af Ole M. Nielsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 13/1 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Karen Jespersen, fg.):

I beslutningsforslaget, vi skal behandle her, bliver det foreslået, at alle lønmodtagere med børn under 8 år får ret til deltidsarbejde efter nogle nærmere angivne principper, og det bliver begrundet med, at børnefamilier er den befolkningsgruppe, der tidsmæssigt er mest trængt og derfor også i særlig grad har behov for nedsat arbejdstid.

Regeringen er meget enig med forslagsstillerne i ønsket om, at arbejdsmarkedet bliver mere familievenligt, at arbejdsliv og familieliv kommer til at hænge bedre sammen, og under behandlingen af det tidligere forslag om bedre vilkår for børnefamilier til at passe børn hjemme blev der gjort rede for de initiativer, regeringen har taget på det her område.

Men der er stor uenighed, når det drejer sig om, hvordan vi når det mål, nemlig at sikre en bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv.

I Danmark er det jo som bekendt sådan, at det er arbejdsmarkedets parter, der ved overenskomst fastlægger løn- og arbejdsvilkår, og dermed er det også de parter og de enkelte virksomheder, der har den afgørende indflydelse på at sikre gode og gerne bedre betingelser

for en fleksibel arbejdstilrettelæggelse, en arbejdstilrettelæggelse, der muliggør den rette balance mellem arbejdsliv og familieliv.

At det er arbejdsmarkedets parter, der har dette ansvar, er samtidig med til at sikre, at mulighederne for fleksibel arbejdstilrettelæggelse sker på vilkår og i et tempo, hvor de enkelte brancher og arbejdspladser kan følge med, og lige præcis den vinkel ville mangle, hvis vi fra Folketinget generelt pålagde de danske arbejdspladser, at den kernearbejdsstyrke, som børnefamilierne typisk udgør, alle fra dag til dag skulle kunne kræve nedsat arbejdstid.

Ja, deltidsansættelse bør være en mulighed for alle, men bedre mulighed for deltid skal ske på en måde, der sikrer, at det ikke fører til en reduktion af den samlede, gennemsnitlige arbejdstid. Opgaven er at finde en balance mellem muligheder for deltid til grupper, der har et behov, f.eks. børnefamilier, og arbejdsmarkedets behov for arbejdskraft, og denne balancegang mener vi i regeringen at arbejdsmarkedets parter et langt stykke af vejen er bedst til sikre.

Jeg siger ikke, at der ikke på det danske arbejdsmarked er barrierer for deltid, herunder også overenskomster, der ikke i fuldt omfang giver mulighed for deltid, men jeg mener bestemt, at sådanne overenskomster er på retur og vil være det i endnu større omfang i fremtiden. De fleste overenskomster rummer efterhånden mulighed for deltid, og det må så følges op på de enkelte arbejdspladser, så eventuelle holdningsmæssige barrierer nedbrydes.

I modsætning til forslagsstillerne mener jeg i øvrigt også, at EF-direktivet om deltidsarbejde rent faktisk har og vil få en positiv indflydelse på mulighederne for deltid. Parterne vil implementere direktivet ved overenskomster, og netop en sådan aftaleimplementering betyder, at parterne skal ind og vurdere, om der i deres overenskomster er forhold, der kan virke hindrende for anvendelse af deltidsarbejde, eller som direkte diskriminerer deltidsansatte.

Regeringen vil selvfølgelig også selv som følge af direktivet gennemgå lovgivningen for at sikre, at der ikke er barrierer for deltidsarbejde.

Hvis jeg som afslutning må vende tilbage til, hvor jeg begyndte: Ja, regeringen ønsker et mere fleksibelt arbejdsmarked for grupper, der har særlige behov, men vi ønsker ikke, at dette sker ved lovinitiativ fra Folketinget, og jeg kan derfor ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Tak for ministerens tale.

Det er helt rigtigt, at vi har tradition for, at den slags ting ordnes på arbejdsmarkedet gennem overenskomster, men der sker bare ingenting. Når vi tager den seneste overenskomst, er der ikke sket en pind på området, tværtimod er det sådan, at det, der sidste år startede som børneomsorgsdage, nu lidt tilfældigt er blevet til almindelige feriedage for alle. Det vil altså sige, at vi tilgodeser alle, vi prioriterer ikke en bestemt gruppe, som jeg ved, at vi faktisk er enige med regeringen i, har brug for bedre vilkår. Der står f.eks. i regeringens børnepolitiske redegørelse, at man vil føre en dialog med arbejdsmarkedets parter om at skabe fleksible og familievenlige rammer på arbejdspladsen, men der sker bare intet, og derfor er det, vi mener, at det er nødvendigt at lovgive på området.

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Det foreliggende forslag rummer elementer, som Socialdemokratiet kan sympatisere med, nemlig et arbejdsmarked, der tager flere hensyn til familien. Men vi kan ikke støtte forslaget, og det vil jeg så komme nærmere ind på.

Vi mener i modsætning til den forrige taler, at regeringen med bl.a. den børnefamiliepolitiske redegørelse faktisk har sat børnefamilierne højt i sine politiske prioriteringer. Vi synes også i forbindelse med forslaget her, at Kristeligt Folkeparti har skyklapper på, når man – både i forhold til de reelle behov på området og i forhold til den aktuelle situation på arbejdsmarkedet – ser, hvad der er mulighed for.

Jeg synes lige, jeg vil vende tilbage til de ting, der er foretaget, og sige i den forbindelse, at jeg ikke er enig med Kristeligt Folkepartis ordfører, som siger, at der ikke er sket noget på området. Man kan tværtimod sige, at der i forbindelse med overenskomstindgrebet og i forbindelse med trepartsaftalen rent faktisk er sket forbedringer.

Principielt ser vi en sympatisk holdning bag forslaget. Men når principperne bag forslaget står alene, og man betragter forslaget i forhold til, hvad arbejdsmarkedet har brug for, må vi konstatere, at man med forslaget bl.a. vil gribe ind over for arbejdsmarkedets parter, der fastlægger løn- og arbejdsvilkår ved overenskomst.

Socialdemokratiet mener selvfølgelig, at det skal være muligt for alle at gå på deltid; men samtidig skal det siges, at vi mener, det i højere

grad skal ske ved fordeling af den samlede arbejdstid, således at den samlede gennemsnitlige arbejdstid ikke nedsættes, hvilket der som bekendt ikke er behov for i øjeblikket.

Det er klart, at vi bliver nødsaget til i de kommende år at finde en balance, der tilgodeser eksempelvis børnefamiliernes behov yderligere, selv om der faktisk er sket forbedringer; men det skal være en balance, der også tager hensyn til arbejdsmarkedets behov for arbejdskraft, og Socialdemokratiet vil hellere få yderligere gang i hjulene og dermed sikre, at arbejdsmarkedets parter kan finde luft til det i deres forhandlinger, og det er arbejdsmarkedets parter altså de bedste til.

Det, jeg har sagt, betyder ikke, at vi ikke kan se mange sympatiske elementer i intentionerne bag forslaget; men Socialdemokratiet er ikke enig i metoderne. Vi mener, der skal tages hensyn til arbejdsmarkedets behov, ellers kan det hele faktisk være lige meget, for så er det økonomiske grundlag for det velfærdssamfund, vi gerne vil have, væk.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg synes, det er helt tydeligt, at den børnepolitiske redegørelse er varm luft. Der er gode teorier, men man vil ikke gøre noget som helst. Arbejdsmarkedets parter er hellige med hensyn til at gennemføre nogle bestemmelser for, hvad der er vigtigt her i samfundet.

Hr. Kramer Mikkelsen nævnte, at der er sket forbedringer på overenskomstområdet. Jeg kan godt huske, at det er noget med 5 kr. pr. time i barselsydelse eller noget i den retning; jeg kan ikke lige komme i tanker om det, men jeg vil gerne høre, hvad det er for nogle forbedringer, der er kommet på overenskomstområdet her for nylig.

Jeg er helt enig i, at den samlede arbejdstid ikke skal nedsættes, og jeg var fuldstændig enig med finansministeren, da han sagde, at vi skal arbejde mere. Men det skal bare være fleksibelt gennem livet, så der også bliver plads til de ting, der er vigtigere end arbejde, produktion og forbrug, og det er det, vi vil med forslaget her.

Hr. Kramer Mikkelsen siger, at der skal yderligere gang i hjulene på arbejdsmarkedets område, så man får luft til det. Ja, man skal selvfølgelig have alle andre behov opfyldt, før man kan få tid at tage sig af børnene, men jeg ved ikke, hvornår det sker. Vores forbrug er i hvert

fald stort nok, så der skal være tale om nogen omprioritering i samfundet.

Kristian Jensen (V):

Venstre støtter varmt det ønske, Kristeligt Folkeparti har om, at der skal være øget deltid. Vi støtter det, fordi vi mener, at deltid er en god måde at få tid til både arbejdslivet og det liv, der er ved siden af – livet med interesser, med hobbyer og først og fremmest med børn og familie.

Vi synes, det er nogle rigtige, nogle gode og nogle velformulerede intentioner, der ligger bag, og at det ikke blot for forældre, men for befolkningen generelt ville være en fordel, hvis der kom mere deltid. Vi er dog ikke helt enige med Kristeligt Folkeparti i, at det er vores opgave som lovgivere at gå ind og sikre en ret til deltid. Vi har i Venstre den opfattelse, at statens opgave er at sikre, at der er retlig ligestilling mellem de personer, der ønsker at arbejde på deltid, og de personer, der ønsker at arbejde på heltid: at der ikke skal være nogen forskelsbehandling, at der ikke skal være nogle områder, hvor man kan blive diskrimineret og udsat for mindre ydelser og mindre sikring, hvis man vælger et deltidsjob.

Vi har imidlertid den principielle opfattelse, at spørgsmål som dette er noget, der skal løses gennem aftaler mellem arbejdsmarkedets parter og være en del af overenskomsterne. Der er desværre stadig en lang række overenskomster, hvor der er et direkte forbud mod deltid, og det synes vi er en fejl, der bør gøres noget ved. Vi mener faktisk, at staten godt kunne gå foran med et godt eksempel, altså at staten i de forhandlinger, den selv har som arbejdsgiver, skulle tage fat i det punkt og sige: Nu er vi klar til at tilbyde deltid, nu er vi klar til at tilbyde bedre vilkår for vore ansatte.

Vi har stor sympati for forslaget, som det ligger her, og vi håber, at regeringen vil tage sit ansvar som arbejdsgiver alvorligt. Men vi kan ikke støtte, at man griber ind over for arbejdsmarkedets parter.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg er faktisk dybt skuffet over, at Venstre ikke kan støtte forslaget, for det havde jeg faktisk troet.

At også Venstre i den grad ligger under for hensynet til arbejdsmarkedets parter, synes jeg egentlig er skuffende. Vi har fælles synspunkter

på andre områder og også på dette område, så jeg vil gerne spørge helt konkret: Hvor længe skal arbejdsmarkedets parter have lov til at forsumme den sag? Nu går der igen 2-3 år, før vi skal have de næste overenskomstforhandlinger, og hvor mange år skal der gå, inden vi får opfyldt et så væsentligt ønske, som jeg kan forstå det er for Venstre og Kristeligt Folkeparti?

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Vi har i Venstre stor tillid til arbejdsmarkedets parter, og vi har stor tillid til, at det ønske, som Kristeligt Folkeparti og Venstre deler om deltid, er noget, som vil blive aktuelt i fremtiden og vil blive sat længere og længere op på dagsordenen, så både forældre og andre, der har behov for deltid, kan få mulighed for det. Vi har tillid til, at det er noget, arbejdsmarkedets parter vil tage fat på, men jeg kan ikke stå her og lege spåmand. Jeg har ikke tænkt mig at sige, at om 2 år, om 4 år, om 10 år vil det problem være løst, men det er noget, som jeg er sikker på vil komme på dagsordenen hos arbejdsmarkedets parter inden for de kommende år.

John Vinther (KF):

Da Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Knud Erik Kirkegaard, er forhindret i at være til stede, skal jeg redegøre for vores holdning til dette forslag:

I Det Konservative Folkeparti er vi stærkt optaget af at sikre bedre mulighed for at forbedre forældrenes mulighed for at kombinere familielivet og ansvaret for børnene med et aktivt arbejdsliv, og nøgleordet til at løse denne problemstilling er fleksibilitet – fleksibilitet og valgfrihed med hensyn til pasningsmuligheder og fleksibilitet med hensyn til arbejdstid.

Vi deler Kristeligt Folkepartis ønske om at sikre bedre muligheder for at kunne arbejde på deltid, og vi opfordrer i øvrigt parterne på arbejdsmarkedet til i deres overenskomster at sikre en langt større fleksibilitet i tilrettelæggelsen af arbejdstiden for den enkelte medarbejder. Vi synes, at parterne i deres overenskomster er for langsomme til at indrette sig efter familiernes ønsker. Det er fortsat sådan, at en række overenskomster ikke åbner adgang til deltidsarbejde, selv om arbejdsgiveren og arbejdstageren gerne ville benytte denne mulighed, og Det Konservative Folkeparti er derfor parat til gennem lovgivning at pålægge parterne ved næste overenskomstfornyelse at åbne adgang for, at

arbejdsgiveren og arbejdstageren på den enkelte virksomhed kan træffe aftale om at arbejde på deltid.

Derimod må jeg skynde mig at sige, at vi er dybt betænkelige ved, som Kristeligt Folkeparti foreslår, at give lønmodtagere med små børn et retskrav på deltidsarbejde. En sådan bestemmelse vil efter vores opfattelse kunne give ganske alvorlige problemer, ikke mindst i små virksomheder med meget få ansatte, hvor et sådant retskrav kan gøre det stort set umuligt i praksis at tilrettelægge arbejdets udførelse. Men kan det kommende udvalgsarbejde give mulighed for en gennemførelse af adgang til at aftale deltidsarbejde på den enkelte virksomhed, er vi parat til at medvirke til vedtagelsen af en sådan bestemmelse.

Villy Søvnal (SF):

Da SF's ordfører på området, hr. Ole Sohn, desværre ikke kan være til stede, skal jeg på SF's vegne fremføre:

SF er enig i beslutningsforslagets hovedsigte, nemlig at småbørnsforældre skal have mulighed for mere tid sammen med deres børn; men vi kan ikke tilslutte os forslaget's konkrete indhold. Der er ingen garanti for økonomisk kompensation indbygget i forslaget, og der er heller ingen aftaler, der sikrer medarbejdere indflydelse på eventuel erstatningsarbejdskraft.

Som vi tilkendegav under behandlingen af B 76, vil SF hellere finde modeller, der kombinerer familie- og arbejdsliv, hvilket vi i nær fremtid vil komme med nye forslag til, og vi er jo også allerede tidligere kommet med forslag på det område.

Inge Refshauge (DF):

Da vores ordfører på området, hr. Mogens Andreassen, ikke er til stede, skal jeg fremlægge Dansk Folkepartis synspunkter:

Kristeligt Folkepartis beslutningsforslag er meget afbalanceret. Man forsøger at tilgodese både forældrene som arbejdstagere og virksomhederne, og det er da en ganske fornuftig taktik i forsøget på at få forslaget vedtaget.

I øvrigt er det ikke første gang, et lignende forslag har været fremsat her i Folketinget. Jeg erindrer om, at vi netop her i Folketinget har forkastet et lignende forslag fra Enhedslisten, som omhandlede nedsættelse af arbejdstiden med 7 timer om ugen for forældre til børn under 7 år med en lønkompensation på minimum den maksimale dagpengesats og en løbetid på

13 uger ad gangen. I Kristeligt Folkepartis forslag opereres der med ret til mindst 26 ugers nedsat arbejdstid og en egentlig arbejdstid på 15 timer for medarbejdere, der har været ansat i mindst 62 uger inden for de sidste 18 måneder i den samme virksomhed.

Dansk Folkeparti er enig i Kristeligt Folkepartis holdning til, at børn skal passes bedst muligt. Men vi må samtidig desværre konstatere, at mange forældre ikke lever op til ansvaret for deres børns pasning og opdragelse til at blive ansvarsbevidste borgere, men lader stå til. Her har vi et kæmpeproblem, som ikke løses ved mere fritid. Vi ved også, at mange forældre i sommerferien frasiger sig samværet med deres børn og overlader pasningen til andre og til institutionerne, mens de selv rejser på ferie.

Vi tror ikke på, at afkortelse af arbejdstiden vil medvirke til, at forældre vil føle et større ansvar for deres børns ve og vel, opdragelse og pasning. Der skal nok en holdningsændring til, og vi kan kun håbe på, at holdningsændringen hurtigt vil indtræde hos de forældre, der mener, at børnepasning og opdragelse er det offentliges ansvar.

Som vi tidligere har nævnt, mener Dansk Folkeparti, at børn skal passes bedst muligt; men vi mener også, at dette beslutningsforslag betyder, at vi kommer ind på et område, hvor det er helt naturligt, at aftaler om arbejdstidsnedsættelse må indgås i forhandlingerne mellem arbejdsmarkedets parter eller mellem den enkelte virksomhed og medarbejderne. Vi støtter i allerhøjeste grad flere deltidspladser på arbejdsmarkedet, men ønsker at overlade beslutningen herom til arbejdsmarkedets parter.

Vi mener, at der allerede ved indgrebet i overenskomsterne i maj sidste år er sikret en del tid til børnepasning med de to omsorgsdage og en ekstra dag. Der har dog i rigt omfang vist sig en større interesse for at få betaling for fridagene frem for at benytte dagene til at være sammen med sine børn, og derfor er et yderligere tiltag til udvidelse af frihed til børnepasning ikke særlig relevant.

Jeg skal derfor til slut give udtryk for, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte det foreliggende forslag fra Kristeligt Folkeparti.

Anders Samuelson (RV):

Formålet med dette beslutningsforslag er ved lov at give forældre ret til deltidsarbejde.

Som jeg tidligere har nævnt i dag, ønsker Det Radikale Venstre også at give forældre større

mulighed for deltidsarbejde, så de kan tilbringe mere tid sammen med deres børn. Nu er det imidlertid ikke sådan, tingene fungerer. I Danmark har vi jo, som forslagsstillerne også selv gør opmærksom på, et aftalesystem på arbejdsmarkedet, som overlader det til arbejdsmarkedets parter at blive enige om, hvordan løn- og arbejdsvilkårene skal være.

Selv om Det Radikale Venstre er enig med forslagsstillerne i, at muligheden for deltidsarbejde bør være større, er vi ikke af den opfattelse, at det skal ske via lovgivningen, så det bliver en ret. Det er op til arbejdsmarkedets parter at aftale dette.

Men selv om arbejdstiden er et anliggende for arbejdsmarkedets parter, er der intet til hinder for, at Folketingets partier kan lægge pres på arbejdsmarkedets parter ved at opfordre dem til at sikre muligheden for deltidsarbejde, og vi kan faktisk også gøre det delvis gennem anden lovgivning. Det seneste eksempel er for en helt anden aldersgruppe, nemlig for de ældre, hvor vi har lavet en mere fleksibel efterlønsordning. Det mener jeg faktisk vil være med til at lægge et pres på at give folk mulighed for deltidsarbejde.

En anden vej, hvor vi kan presse på for denne udvikling, er ved fortsat at fortsætte vore bestræbelser på at sikre fuld beskæftigelse. Jo større beskæftigelse, jo større krav er man også i stand til at stille, når man er i overenskomstforhandlinger, for at få nogle mere fleksible ordninger.

På den baggrund må jeg på Det Radikale Venstres vegne afvise forslaget.

Søren Kolstrup (EL):

Da vor ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg på Enhedslistens vegne fremføre følgende:

Enhedslisten kan ikke støtte forslaget. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om økonomisk støtte til forældre, der selv passer deres børn. Vi har stor sympati for hensigterne med forslaget, men synes, at forslaget er for ringe, fordi det kun tilgodeser de økonomisk bedst stillede småbørnsfamilier. Forslaget forudsætter også, at man har en fast tilknytning til arbejdsmarkedet og diskriminerer derfor faggrupper med løse ansættelsesformer og forældre med arbejdsløshed.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Hr. Kolstrup siger, at dette forslag tilgodeser de bedst stillede lønmodtagerfamilier med småbørn, og jeg må indrømme, at jeg kan ikke se, det er rigtigt. Selvfølgelig skal forslaget ses i sammenhæng med de andre to, og det må være det, hr. Søren Kolstrup tænkte på, men alligevel kan jeg faktisk ikke se, det er rigtigt.

Der har været ordførere, som tidligere under forhandlingen om B 75 mente, at kompensatio- nen var så høj, at de dårligst stillede faktisk blev forgyldt og fik for meget ud af det, hvis de var så heldige eksempelvis at have to børn under 3 år. Jeg kan simpelt ikke se, hvor forslaget her tilgodeser de bedst stillede undtagen ved, at de bedst stillede også vil få det tilskud. Men det er jo også dem, der i forvejen betaler mest til det over skatten. Vi har jo et godt kristeligt skattesystem, hvor vi tager fra de rige og giver til de fattige, og det er udmærket.

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Dette beslutningsforslag om forældres ret til deltid kan Fremskridtspartiet ikke støtte. Vi mener, det er en sag, der bør løses og skal løses arbejdsmarkedets parter imellem, og ikke noget, vi skal gribe ind i her fra lovgivningsmagtens side.

Sidste gang, vi havde den store debat, var, da vi måtte lovgive i forbindelse med storstrejken sidste forår, hvor der blev indført det begreb, der hedder omsorgsdage. Der er forskellige meldinger på det område, men mange af meldingerne lyder, at de dage ikke bliver udnyttet af forældrene til at være mere sammen med deres børn; nej, de bruger dem til fritidsarbejde eller til mere ferie.

Jeg tror ikke, vi herindefra skal lovgive på dette område. Hvis vi skal have forældrene til at være mere sammen med deres børn, og hvis forældrene ønsker det – og det håber jeg de ønsker, for det vil være bedst for børnene – skal der en holdningsændring til blandt forældrene. Det er ikke noget, vi skal lovgive om herinde.

Ole M. Nielsen (KRF):

Ja, man skal jo sige pænt tak, men jeg må nok indrømme, at jeg er lidt skuffet over den manglende opbakning til forslaget her.

Det er jo et forslag, som kun har berettigelse for dem, der vil erkende, at de højeste mål i livet ikke er arbejde, produktion og forbrug, og jeg var så enfoldig at tro, at vi var flere af dem.

Jeg var ligefrem en overgang ved at tro, at statsministeren også tilhørte den flok, for han sagde faktisk i forbindelse med debatten om den børnepolitiske redegørelse, at vi har andre værdier end det, der kan måles i penge, og det er det, vi skal skabe bedre rammer for. Det er netop det, vi vil give statsministeren og hans parti mulighed for at medvirke til. Nu er det selvfølgelig ikke sikkert, at statsministeren har sat sig ind i vores forslag, men det kan vi så opfordre den tilstedeværende minister til at sørge for, at han gør. Men jeg tænker nu nok, at det, ministeren har sagt, dækker regeringens synspunkter.

Der er igen tale om et forslag, der hænger sammen med Kristeligt Folkepartis forslag om en værdidebat, og man kan komme med en masse praktiske indvendinger mod ret til deltid. Det vil ofte være forbundet med vanskeligheder for arbejdsgiveren, siger man, og vi har ikke tradition for at lovgive om sådanne forhold på arbejdsmarkedsområdet, siger man også.

Til det første – om vanskelighederne for arbejdsgiveren – kan det da være rigtigt på kort sigt, men på lang sigt vil arbejdsgiveren ofte være tjent med flere deltidsansatte. Hvis ellers man gensidigt vil, kan der blive tale om ganske stor fleksibilitet, og det vil også ofte være en fordel at fastholde en medarbejder, der allerede kender virksomheden og har opnået erfaring, og som fungerer i sit familieliv med et deltidsjob, i modsætning til at medarbejderen forlader virksomheden. For samfundet er det også en god ting, at man bliver på deltid på arbejdsmarkedet i stedet for helt at forlade det i en periode, netop fordi det er lettere for dem, der er på deltid, at komme tilbage igen end for dem, der har været helt ude i en kortere eller længere periode.

Det er jo rigtigt, at vi ikke plejer at lovgive om den slags, men hvad skal vi gøre, når arbejdsmarkedets parter ikke ønsker at prioritere familierne højere? Det er der vel i og for sig ikke noget mærkeligt i, for arbejdsgiverne har jo til opgave at optimere virksomhedernes overskud, og det er jo legalt nok, mens arbejdstageres forhandlere har til opgave at skaffe flest mulige kroner hjem til medlemmerne. I den situation kommer de bløde værdier langt tilbage i rækken, og solidariteten mellem grupperne på arbejdsmarkedet – her altså børnefamilier og de andre – har jo aldrig været imponerende.

Det er vi politikere, der må sætte målene for, hvordan vi vil indrette samfundet, og hvad det

er for nogle værdier, der skal have høj prioritet, når nu arbejdsmarkedets parter ikke kan finde ud af det – heller ikke efter udmærkede tilkendegivelser i regeringens børnepolitiske redegørelse, som jeg lige har citeret. I den redegørelse er der jo flere gode hensigtserklæringer, og jeg har vist nævnt dem tidligere i debatten her i dag. Der skal bl.a. føres dialog med arbejdsmarkedets parter om at skabe fleksible og familievenlige rammer på arbejdspladserne, men kan vi se noget som helst resultat i den retning?

Jeg spurgte faktisk den socialdemokratiske ordfører om det tidligere i debatten, men jeg kan ikke se noget, der fylder noget overhovedet. Jeg kan derimod se, at de børneomsorgsdage, man fik klumret ind sidste år, og som kom på banen temmelig sent i overenskomstforhandlingerne, er blevet til ganske almindelige feriedage, så der er taget hul på den sjette ferieuge for alle. Vi prioriterer altså mere til os alle sammen i stedet for lidt mere til dem, der har mest brug for det, og det bliver samfundet ikke bedre af.

Hvorfor skulle vi i øvrigt ikke kunne lovgive til fordel for børnefamilierne, når vi i øvrigt stort set alle med lidt forskellig styrke siger, at vi vil forbedre deres situation? Vi vil jo gerne lovgive om ligestilling mellem kønnene på arbejdsmarkedet. Det kunne arbejdsmarkedets parter jo lige så godt ordne, men nej, det er en stor sag, den er vigtig, så dér lovgiver vi gerne. Men også på EU-niveau arbejder man jo med ligestilling mellem deltids- og fuldtidsarbejde, så der er noget at leve op til.

Jeg vil lige kort gennemgå forslaget. Der er tale om, at forældre med børn, som er op til 8 år eller har afsluttet 1. klasse, skal have nedsat deres arbejdstid i mindst 26 uger. Det er ikke noget, man bare kan flekse ind og ud af, så arbejdsgiveren ikke kan tilrettelægge det, og arbejdstiden skal mindst udgøre 15 timer om ugen. Vi foreslår, at man først kan forlange den ordning af sin arbejdsgiver, når man har været beskæftiget i 52 uger i virksomheden, og lønmodtageren skal give 8 ugers varsel. Der er faktisk taget mange hensyn til, at arbejdsgiveren skal kunne tilrettelægge arbejdet, og arbejdsgiveren skal oven i købet kunne udsætte en varsel arbejdstidsnedsættelse 26 uger, hvis den ikke passer med arbejdsgiverens planer. Placeringen af arbejdstidsnedsættelsen skal aftales mellem parterne, og der er den beskyttelse i forslaget, at en arbejdsgiver ikke må afskedige

en lønmodtager. Det var de enkelte punkter i beslutningsforslaget.

Den radikale ordfører mente, at det vil være lettere at gennemføre det her, når vi får fuld beskæftigelse, men det rimer jo ikke særlig godt med, at man advarer imod forslaget, fordi vi er på vej til at få flaskehalse. Jeg synes, det flagrer lidt i luften.

SF's ordfører er desværre gået nu – i øvrigt af børnepolitiske hensyn, så det er helt fint – men derfor kan jeg jo godt sige til hr. Søvnald, at der ikke er kompensation i forslaget her, men at det hænger sammen med de to beslutningsforslag, vi behandlede før. De skal ses som en helhed.

Jeg må desværre beklage og konstatere, at vi ikke får flertal for dette beslutningsforslag og sandsynligvis heller ikke for de to andre; men jeg må indrømme, at jeg alligevel har tillid til fremtiden, for nogen socialdemokrater er kloge, og det er jo ikke så ringe. Jeg vil gerne citere fra »Café au Lait«, der udkom som en reaktion på de manglende initiativer fra regeringens side efter den børnepolitiske redegørelse. Her skriver de unge socialdemokrater, at vi skal væk fra at betragte familierpolitikken som en del af arbejdsmarkedspolitikken, og at vi skal betragte familierpolitikken som en del af den politik, der skal give vore børn bedre velfærd i et samfund, hvor der er brug for både mors og fars arbejdskraft. Når de unge kommer til, bliver det bedre, og det glæder jeg mig til.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis in-

gen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af Folketinget Else Marie Mortensen har meddelt mig, at hun på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor hun anmoder om orlov, jf. Folketingets forretningsordens § 41, stk. 3, litra a, fra og med den 16. marts 1999 og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlem af Folketinget Eva Kjer Hansen har meddelt mig, at hun på grund af graviditet og fødsel ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor hun anmoder om orlov, jf. Folketingets forretningsordens § 41, stk. 4, litra a, fra og med den 16. marts 1999 og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 16. marts 1999 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 12.29